

OSVRT NA 12. SIMPOZIJ O ZAŠTITI BILJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Društvo za zaštitu bilja u Bosni i Hercegovini organiziralo je 12 simpozij o zaštiti bilja koji je održan u Mostaru o 3. do 5. studenog 2015. godine. Na svečanom otvaranju uz predsjednika društva prof. dr. Ivana Ostojića su i drugi uvaženi predstavnici. Simpozij je otvorio ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede iz Hercegovačko-neretvanske županije Donko Jović. Simpoziju je prisustvovalo oko 150 sudionika i brojni studenit poljoprivrednih studija iz Mostar, Sarajeva i Banja Luke. Ukupno je podneseno 57 izlaganja, 4 posterska prikaza i nekoliko prezentacija o sredstvima za zaštitu bilja. Izlaganja je priredilo 160 autora i koautora iz BiH i 5 drugih država. Korisno je navesti da je 27 znanstvenika i stručnjaka iz Hrvatske, većinom članova HDBZ, na 12. simpoziju sudjelovalo s 12 referata (jedan je zajednički s kolegama iz Hercegovine) i jednim poster prikazom. Rad simpozija odvijao se po sekcijama o čemu se daje vrlo kratak prikaz.

Sekcija Entomologija. Kroz 10 referata govorilo se o štetnicima na agrumima, vonovoj lozi, jabuci, kukuruzu i ječmu. Među nove vrste spadaju štitača uš na maslini i američki cvrčak na vinovoj lozi. Dalje su izneseni podaci o šimširovom moljcu, nematodi na krizantemama i uporabi klopki za komarce vektore virusnih bolesti čovjeka i životinja.

Sekcija Integralna zaštita bilja. U 5 referata iznesene su spoznaje o patogenim nematodama na određene kukce, primjeni bioloških pripravaka protiv nematoda na mrkvi, ukazano je na bolesti i štetnike smilja i sustav unapređenja biljne zaštite.

Sekcija integralna zaštita šuma. Kroz 13 referata ukazano je na novo pronađene gljive i kukce, problematiku poznatih kukaca i na zaštitu šuma i gradskih zelenila.

Sekcija Fitopatologija. Kroz 14 referata govorilo se o antirezistentnim programima zaštite vinove loze od pepelnice, virusnim bolestima i fitoplazmama, gljivičnim bolestima voćaka, ukrasnog bilja i povrća, te karantenskoj bakteriji na krumpiru.

Okrugli stol. U 5 tematskih referata govorilo se o nekoliko važnih štetnika, bakterija i nematoda.

Sekcija Fitofarmacija, toksikologija i ekotoksikologija. Kroz 7 izlaganja najviše se govorilo o efikasnosti herbicida u uasjevima, a ukazalo se i na potrebe usklađivanja podataka za registraciju sredstava za zaštitu bilja s Eu i BiH.

Sekcija Herbologija. Bilo je riječi o ekspanziji uskolisnih korova u usjevima i staništima ambrozije.

Poster prezentacije. Na 4 postera prikazani su podaci o nekim virusnim bolestima, štitačim ušima na povrću i osjetljivosti različitih genotipova lucerne prema truleži.

Zaključak. 12. simpozij zaštite bilja u BiH ima međunarodni karakter, okuplja znanstvenike i stručnjake iz šireg područja, ukazuje na suvremenu problematiku zaštite bilja i načine rješavanja, pa zato nalazi puno opravdanje.

Mandat za vođenje Društva u slijedećoj godini dobio je prof. dr. Vijišlav Trkulja.

Prof. dr. sc. Milan Glavaš

SEDAMNAESTI EUROPSKI SUSRET KARABIDOLOGA (17th European Carabidologist Meeting)

U Primoštenu (Hrvatska) od 20. do 25. rujna 2015., u organizaciji Hrvatskog ekološkog društva, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Udruge BIOM te Nacionalnoga parka Krka, održan je 17. Europski susret karabidologa (ECM). Od 1969. godine do danas, Europski (prije nazivan i svjetski) susret karabidologa održao se u 13 europskih zemalja, a njima se sada pridružila i Hrvatska. Tradicija je tih skupova da na njima sudjeluje vrlo širok krug sudionika od studenata do svjetski poznatih vrsnih znanstvenika iz područja ekologije i entomologije. Moto susreta bio je „Učenje o navikama i staništima trčaka - kontinuirani proces u kontinuirano promjenjivom okruženju“ („Learning about carabid habits and habitats – a continuous process in a continuously changing environment“). Rad susreta organiziran je u osam sekcija: Trčci i karakteristična staništa - procjena i očuvanje; Utjecaj poremećaja staništa na populacije trčaka; Morfologija, taksonomija i evolucija trčaka; Povijesne karakteristike, raznolikost i distribucija trčaka; Učinci dugoročnih promjena na trčke; Prostorna analiza trčaka - raznolikost skala i metoda; Agroekologija; Ekotoksikologija i fiziologija trčaka. Tijekom skupa održana su tri pozvana predavanja (pozvani su predavači: Achille Casale, Jean-Yves Rasplus i Pietro Brandmayr), a tijekom cijeloga susreta provedena je radionica o znanstvenom pisanju (Workshop on scientific writing) za mlade znanstvenike i studente. Usmeno je iznesno 45 radova, a u poster sekciji prikazano je 47 radova.

Hrvatski znanstvenici iznijeli su pet radova:

- Bažok, R., Krupke, C. H., Bledsoe, L. W., Lemić, D., Drmić, Z., Čačija, M., Virić Gašparić, H.: Effects of genetically modified maize for insect resistance on the composition of the ground beetle populations.
- Jambrošić Vladić, Ž., Postić, S., Šerić Jelaska, L.: Morphological differences between two sister species: *Carabus (Eucarabus) parreyssi* and *Carabus (Eucarabus) catenulatus* from Dinaric karst and body size variations along altitudinal gradients.
- Lemic, D., Benitez, H. A., Petrak, I., Graša, Ž., Virić Gašparić, H., Bažok, R.: Morphological variation of shape and size of the *Pterostichus melanarius* population in intensive sugar beet production.

- Pjač Živković, I., Kos, T., Barić, B.: The ground beetles (Coleoptera) in the entomological collection of Andrija Hensch.
- Šerić Jelaska, L., Matić, I., Marijanović, I.: Carabids as predators of forest pest moths - molecular detection of trophic interactions via carabid gut content analyses.

Susretu je prisustvovalo stotinjak znanstvenika iz Italije, Poljske, Latvije, Češke, Francuske, Kanade, Velike Britanije, Mađarske, Njemačke, Slovenije, Danske, Austrije, Slovačke, Ukrajine, Finske, Estonije, Škotske, Španjolske, Rusije, Litve, Nizozemske, Srbije, Kine i Hrvatske. Tijekom trajanja susreta organizirana je cjelodnevna stručna ekskurzija u Nacionalni park Krka, a poslije susreta organizirane su još dvije ekskurzije posebno interesantne stranim gostima u Nacionalni park Plitvička jezera te na otok Brač. Svi prikazani radovi na susretu bili su vrlo kvalitetni te je ovaj susret karabidologa bio izvrsna prilika za razmjenu iskustava i znanja znanstvenika iz različitih zemalja.

Dr. sc. Darija Lemić

U SPOMEN

Mato Dominković dipl. ing. agr.

Mato Dominković rođen je 19. listopada 1943. Osmogodišnje školovanje završio je u Štitaru a gimnaziju u Županji 1963. godine. Na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1968. Za vrijeme studija na tom fakultetu kraće vrijeme je radio u Zavodu za specijalnu proizvodnju bilja, na istoimenom fakultetu. Nakon završetka studija zaposlio se u PPK Županja gdje je radio kao tehnolog ratarske proizvodnje u Vrbanji pa kao upravitelj ekonomske jedinice „Županja“ u Županji. U PPK Županja radio je do pred kraj 1971.

Krajem 1971. zaposlio se na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu kao asistent iz Poljoprivredne fitopatologije. Vodio je vježbe iz fitopatologije za ratarski smjer. Tijekom asistentskoga staža usavršavao je znanje o gljivičnim bolestima poljoprivrednih biljaka. Polovicom 1974. napustio je Poljoprivredni fakultet i prešao u „Agroservis“ u Zagrebu te radio kao viši samostalni referent u Sektoru za unutarnju trgovinu u Poslovnici mehanizacije. Zatim je prešao u Tovarnu kemičnih izdelkov „Pinus“ u Račama kod Maribora. Kao stručni suradnik za primjenu pesticida puno vremena provodio je na terenu kreirajući trgovačku mrežu i educirajući klijente za primjenu sredstava za zaštitu bilja.

Nakon osamostaljenja Hrvatske države osnovao je tvrtku Agrotrg d.o.o., poduzeće za unutrašnju i vanjsku trgovinu te opskrbljivao Slavoniju sredstvima za zaštitu bilja proizvođača Pinus, Bayer i Du Pont. Zbog ratnih događanja i nedaća u poljoprivredi Agrotrg prelazi na maloprodaju. Krajem devedesetih u